

## Governancestructuur Patrimonium woonservice

Patrimonium woonservice onderschrijft de Governancecode voor woningcorporaties. Hieronder verantwoorden wij ons over de toepassing van de code. Per onderdeel geven we aan of wij dit onverkort toepassen. Waar dat niet het geval is lichten we toe hoe we aan dit onderdeel dan wel invulling geven, en waarom.

Nr.	Principes en uitwerking uit de Governancecode woningcorporaties	Toepassing Patrimonium woonservice
<b>I</b>	<b>Naleving en handhaving van de code</b>	
I.1	Hoofdpijnen governancestructuur worden in apart hoofdstuk in het jaarverslag uiteengezet. De actuele volledige governancestructuur wordt op de website geplaatst.	Patrimonium woonservice past dit toe.
I.2	Opvolging en uitwerking Governancecode is aangegeven (principe 'pas toe' voor toepassing van de Sectorbrede beloningscode bestuurders woningcorporaties, de Honoreringscode Commissarissen en de zittingstermijnen van commissarissen en 'pas toe of leg uit' voor de overige bepalingen).	Patrimonium woonservice past dit toe.
I.3	Elke verandering in de governancestructuur en in de naleving van de code wordt ter goedkeuring aan de RvC voorgelegd.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>II</b>	<b>Het Bestuur</b>	
<b>II.1</b>	<b>Taak en werkwijze</b>	
II.1.1	Het bestuur legt vooraf ter goedkeuring voor aan de RvC: a. de volkshuisvestelijke en maatschappelijke doelstellingen; b. de operationele en financiële doelstellingen; c. de strategie die moet leiden tot het realiseren van de doelstellingen; d. de randvoorwaarden die bij de strategie worden gehanteerd; e. wijze van vormgeving principes horizontale verantwoording; f. indien aanwezig het bestuursreglement. De hoofdzaken hiervan worden vermeld in het jaarverslag.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.1.2	Het bestuur legt ter goedkeuring aan de RvC voor het jaarverslag, de jaarrekening en de begroting, alsmede vooraf, de uitoefening van stemrecht in deelnemingen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.1.3	Het bestuur legt ten minste de volgende majeure besluiten vooraf ter goedkeuring voor aan de RvC: a. het aangaan en verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon; b. een voorstel tot wijziging van de statuten; c. een voorstel tot ontbinding van de woningcorporatie; d. aangifte van faillissement en aanvraag van surseance van betaling; e. beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek; f. ingrijpende wijziging van de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers van de woningcorporatie;	Patrimonium woonservice past dit toe.

Nr.	Principes en uitwerking uit de Governancecode woningcorporaties	Toepassing Patrimonium woonservice
	<p>g. de opdracht tot het uitvoeren van visitatie bij de woningcorporatie en de wijze van uitvoering en verslaglegging over de visitatie;</p> <p>h. vaststelling van een toetsingskader voor verbindingen of investeringen.</p>	
II.1.4	<p>Op bedrijfsvoering toegesneden intern risicobeheersings- en controlesysteem is aanwezig (in ieder geval):</p> <p>a. risicoanalyses van de operationele en financiële doelstellingen;</p> <p>b. een integriteitcode, geplaatst op de website;</p> <p>c. kwaliteitszorg en zelfevaluatie met het oog op visitatie;</p> <p>d. handleidingen voor de inrichting van de financiële verslaggeving alsmede de voor de opstelling daarvan te volgen procedures;</p> <p>e. een systeem van periodieke monitoring en rapportering;</p> <p>f. een toetsingskader (in geval van verbindingen) waarin wordt vastgelegd welke criteria er worden gehanteerd bij het aangaan en beëindigen van verbindingen;</p> <p>g. een toetsingskader waarin wordt vastgelegd welke criteria worden gehanteerd bij het doen van investeringen.</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.1.5	<p>In het jaarverslag geeft het bestuur inzicht in de interne risicobeheersing- en controlesystemen en de werking hiervan.</p> <p>Specifiek gaat het daarbij in op de wijze waarop het risicomanagement en de interne beheersing van verbindingen, inclusief het aangaan van majeure transacties daarbinnen, is geregeld.</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.1.6	<p>Het bestuur draagt er zorg voor dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie de mogelijkheid hebben te rapporteren over vermeende onregelmatigheden. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van leden van het bestuur betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de RvC. Dit wordt geregeld in een klokkenluiderregeling die in ieder geval op de website van de corporatie wordt geplaatst.</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.1.7	<p>Het bestuur stelt een toetsingskader voor verbindingen alsmede een toetsingskader voor investeringen vast. De RvC keurt deze toetsingskaders goed en ziet toe op de naleving van uitgangspunten hierin.</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.1.8	<p>Het bestuur doet ten minste een maal per jaar verslag aan de RvC over werkzaamheden van de klachtencommissie ex art. 16 BBSH (met melding in het jaarverslag).</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.

<b>II.2</b>	<b>Rechtspositie en bezoldiging bestuur</b>	
II.2.1	Een lid van het bestuur wordt benoemd voor een periode van maximaal vier jaar (herbenoeming is mogelijk). De RvC beoordeelt jaarlijks het functioneren van iedere bestuurder.	Patrimonium woonservice past dit deels toe. Het bestuur is door de RvC voor onbepaalde tijd aangesteld, vóór de invoering van de code. Patrimonium woonservice hecht aan continuïteit binnen het bestuur en is bovendien gebonden aan de arbeidsovereenkomst. Uiteraard beoordeelt de RvC jaarlijks het functioneren van het bestuur.
II.2.2	De woningcorporatie verstrekt aan de leden van het bestuur geen persoonlijke leningen, garanties, en dergelijke.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.2.3	Het remuneratierapport van de RvC bevat een verslag van de wijze waarop het beoordelings- en bezoldigingsbeleid in het afgelopen boekjaar in de praktijk is gebracht. Bijzondere vergoedingen aan (voormalige) bestuursleden worden in het remuneratierapport vermeld en toegelicht. Het remuneratierapport bevat tevens een overzicht van het bezoldigingsbeleid dat het komende boekjaar en de daaropvolgende jaren door de RvC wordt voorzien.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.2.4	Het overzicht dat in het voorgaande lid is bedoeld bevat in elk geval bepalingen over de verhouding tussen vaste en variabele beloningscomponenten, het beleid ten aanzien van de duur van contracten van leden van het bestuur en de geldende opzegtermijnen en afvloeiingsregelingen, overige arbeidsvoorwaarden en de regeling en financiering van de pensioentoezeggingen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.2.5	De hoofdlijnen van het remuneratierapport van de RvC worden in ieder geval op de website van de corporatie geplaatst.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>II.3</b>	<b>Tegenstrijdige belangen en nevenfuncties Bestuur</b>	
II.3.1	Een bestuurder zal: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. niet in concurrentie treden met de woningcorporatie;</li> <li>b. geen substantiële schenkingen vragen of aannemen van de corporatie of van een relevante derde (voor zichzelf inclusief partner, familie, etc.);</li> <li>c. ten laste van de woningcorporatie derden geen ongerechtvaardigde voordelen verschaffen;</li> <li>d. geen zakelijke kansen die aan de woningcorporatie toekomen benutten (voor zichzelf inclusief partner, familie, etc.).</li> </ul>	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.3.2	Een lid van het bestuur meldt (potentieel) tegenstrijdig belang terstond aan de voorzitter RvC en aan de overige leden van het bestuur en verschaft daarover alle relevante informatie. De RvC besluit buiten aanwezigheid van betrokken lid van het bestuur of sprake is van een tegenstrijdig belang.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.3.3	Een lid van het bestuur neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij het lid van het bestuur (potentieel) een tegenstrijdig belang heeft.	Patrimonium woonservice past dit toe.

II.3.4	Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van leden van het bestuur spelen behoeven goedkeuring van de RvC en worden gepubliceerd in het jaarverslag. Dergelijke transacties worden gepubliceerd in het jaarverslag met vermelding van het tegenstrijdig belang en toelichting conform de Governancecode.	Patrimonium woonservice past dit toe.
II.3.5	Een lid van het bestuur is niet in de vijf jaar voorafgaand aan de benoeming tot bestuurder lid geweest van de RvC van de woningcorporatie.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>III</b>	<b>Raad van Commissarissen</b>	
<b>III.1</b>	<b>Taak en werkwijze</b>	
III.1.1	De taakverdeling van de RvC, alsmede de werkwijze, zijn neergelegd in een reglement. De RvC neemt in het reglement een passage op voor zijn omgang met het bestuur en de OR. Het reglement is in ieder geval op de website van de woningcorporatie geplaatst.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.1.2	In de jaarstukken is een verslag van de RvC opgenomen, met verslag van de werkzaamheden in het boekjaar en de specifieke opgaven en vermeldingen die de bepalingen van de Governancecode verlangen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.1.3	Van elk lid van de RvC wordt in het verslag van RvC opgave gedaan van: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. geslacht;</li> <li>b. leeftijd;</li> <li>c. hoofdfunctie;</li> <li>d. nevenfuncties voor zover deze relevant zijn voor de vervulling van de taak als lid van de raad van commissarissen, waaronder in ieder geval andere toezichthoudende taken;</li> <li>e. tijdstip van eerste benoeming en eventueel herbenoeming;</li> <li>f. de lopende termijn waarvoor hij is benoemd;</li> <li>g. het lidmaatschap van een kerncommissie van de RvC;</li> <li>h. de vaststelling of het lid onafhankelijk is.</li> </ul>	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.1.4	Bij frequent afwezig zijn bij vergaderingen worden leden RvC daarop aangesproken.	
III.1.5	Een lid van de RvC treedt tussentijds af bij onvoldoende functioneren, structurele onverenigbaarheid van belangen of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de RvC is geboden.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.1.6	Het toezicht van de RvC op het bestuur omvat in ieder geval: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. de realisatie van de doelstellingen;</li> <li>b. de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten;</li> <li>c. de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;</li> <li>d. het kwaliteitsbeleid;</li> <li>e. de kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording;</li> <li>f. het financiële verslaggevingproces;</li> <li>g. de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving;</li> <li>h. het risicomanagement en de interne beheersing van verbindingen.</li> </ul>	Patrimonium woonservice past dit toe.

III.1.7	De RvC bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zowel zijn eigen functioneren als dat van de individuele leden van de RvC en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. De RvC vraagt hiertoe uitdrukkelijk de visie van het bestuur. Tevens worden het gewenste profiel en de samenstelling en competentie van de RvC besproken alsmede de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. De RvC bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zowel het functioneren van het bestuur als college als dat van de individuele leden van het bestuur, en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden en bespreekt deze conclusie met het bestuur en de bestuurders.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.1.8	De RvC en de individuele leden hebben een eigen verantwoordelijkheid om van het bestuur en de externe accountant de informatie te verlangen die de RvC behoeft om zijn taak als toezichhoudend orgaan goed te kunnen uitoefenen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>III.2 Onafhankelijkheid</b>		
III.2.1	De RvC waakt ervoor dat de leden van de RvC naar zijn oordeel in formele zin onafhankelijk zijn. De RvC maakt hiervan melding in het jaarverslag.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.2.2	<p>De RvC stelt ten aanzien van iedere commissaris vast of deze in een zodanige relatie tot de corporatie staat of heeft gestaan dat hij in formele zin niet geacht kan worden onafhankelijk te zijn, waarbij de RvC ten minste de hieronder genoemde onafhankelijkheidscriteria in zijn beoordeling betreft. De verantwoordelijkheid voor een onafhankelijke en kritische bijdrage aan de besluitvorming binnen de RvC rust ook op commissarissen waarvan de RvC vaststelt dat zij in formele zin niet onafhankelijk zijn. Bedoelde afhankelijkheidscriteria zijn dat het betrokken lid van de RvC, dan wel zijn echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>in de vijf jaar voorafgaande aan de benoeming werknemer/lid van het bestuur van de woningcorporatie/aan haar gelieerde rechtspersonen is geweest;</li> <li>een persoonlijke financiële vergoeding van de woningcorporatie/aan haar gelieerde rechtspersoon ontvangt, anders dan de vergoeding voor de als lid van de RvC verrichte werkzaamheden en voor zover zij niet past in de normale uitoefening van bedrijf;</li> <li>bestuurslid is van een vennootschap/rechtspersoon waarin een lid van het bestuur van de woningcorporatie lid van de RvC is;</li> <li>in de vijf jaar voorafgaand aan de benoeming een belangrijke zakelijke relatie met de woningcorporatie/aan haar gelieerde rechtspersoon heeft gehad. Daaronder wordt in ieder geval begrepen het geval dat de commissaris of een kantoor waarvan hij aandeelhouder, vennoot, medewerker of adviseur is, is opgetreden als adviseur van de woningcorporatie en het geval dat de commissaris bestuurder of medewerker is van een bankinstelling waarmee de woningcorporatie een duurzame en significante relatie onderhoudt;</li> <li>lid is van de gemeenteraad of Provinciale Staten van een gemeente of provincie waar de woningcorporatie feitelijk werkzaam is dan wel in dienst is van een zodanige gemeente of provincie en feitelijk betrokken bij volkshuisvestingsaangelegenheden;</li> </ol>	Patrimonium woonservice past dit toe.

	<p>f. werkzaam is bij het ministerie waaronder de zorg voor de volkshuisvesting ressorteert, of bij het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting, het Waarborgfonds Sociale Woningbouw of voor de volkshuisvesting relevante belangenbehartigingsorganisaties en feitelijk betrokken is bij volkshuisvestingaangelegenheden;</p> <p>g. lid is van het management, het bestuur of de RvC van een woningcorporatie die binnen hetzelfde werkgebied werkzaam is;</p> <p>h. aandelen houdt, of bestuurder of commissaris van een rechtspersoon is die aandelen houdt, in een aan de woningcorporatie gelieerde vennootschap, of vennoot is dan wel bestuurder of commissaris is van een vennoot in een contractuele vennootschap waarin ook de woningcorporatie vennoot is;</p> <p>i. gedurende de voorgaande twaalf maanden tijdelijk heeft voorzien in het bestuur bij belet en ontstentenis van bestuurders.</p>	
<b>III.3</b>	<b>Deskundigheid en samenstelling</b>	
III.3.1	<p>De RvC stelt een profielschets op voor zijn omvang en samenstelling. De profielschets is algemeen verkrijgbaar gesteld en is in ieder geval op de website geplaatst. In de profielschets wordt ingegaan op de voor de woningcorporatie relevante aspecten van diversiteit in de samenstelling van de RvC en wordt vermeld welke concrete kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen de RvC ten aanzien van diversiteit hanteert. Voor zover de bestaande situatie afwijkt van de doelstelling legt de RvC hierover verantwoording af in het jaarverslag en geeft hij tevens aan op welke termijn hij verwacht de doelstelling te realiseren.</p> <p>De leden van de RvC worden op openbare wijze geworven.</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.3.2	Minimaal één lid RvC heeft ervaring in volkshuisvestingsaangelegenheden.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.3.3	Minimaal één lid RvC is een zogenaemde financieel expert.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.3.4	<p>Alle commissarissen volgen na benoeming een introductieprogramma over algemene financiële en juridische zaken, de financiële verslaggeving door de woningcorporatie, de specifieke aspecten die eigen zijn aan de betreffende corporatie en haar activiteiten en de verantwoordelijkheden van een commissaris.</p> <p>De RvC beoordeelt jaarlijks op welke onderdelen leden van de RvC gedurende hun benoemingsperiode behoefte hebben aan nadere introductie of opleiding.</p>	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.3.5	Een lid van de RvC kan maximaal twee maal voor een periode van vier jaar zitting hebben in de RvC.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.3.6	De RvC heeft een rooster van aftreden om zoveel mogelijk te voorkomen dat veel leden van de RvC tegelijk aftreden. Het rooster van aftreden wordt in ieder geval op de website van de woningcorporatie geplaatst.	Patrimonium woonservice past dit toe.

<b>III.4</b>	<b>Rol van de voorzitter van de Raad van Commissarissen</b>	
III.4.1	De voorzitter van de RvC ziet er op toe dat: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. de leden van de RvC tijdig de informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;</li> <li>b. voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en besluitvorming door de RvC;</li> <li>c. de commissies van de RvC naar behoren functioneren;</li> <li>d. de leden van het bestuur en de leden van de RvC ten minste jaarlijks worden beoordeeld op hun functioneren;</li> <li>e. de contacten van de RvC met het bestuur en ondernemingsraad naar behoren verlopen;</li> <li>f. de commissarissen hun introductie- en opleidings- of trainingsprogramma volgen.</li> </ul>	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.4.2	De voorzitter van de RvC is geen voormalig bestuurder van de woningcorporatie.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>III.5</b>	<b>Samenstelling en rol van twee kerncommissies van de Raad van Commissarissen</b>	
III.5.1	De RvC stelt voor iedere commissie een reglement op. Het reglement geeft aan wat de rol en verantwoordelijkheid van de betreffende commissie is, haar samenstelling en op welke wijze zij haar taak uitoefent.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.2	De RvC vermeldt in het jaarverslag de samenstelling van de afzonderlijke commissies, het aantal vergaderingen van de commissies, alsmede de belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn gekomen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.3	De RvC ontvangt van elk van de commissies een verslag van de beraadslagingen en bevindingen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
	<b>Auditcommissie</b>	
III.5.4	De auditcommissie richt zich in ieder geval op het toezicht op het bestuur ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> <li>a. de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en het toezicht op de werking van de integriteitcode;</li> <li>b. de financiële informatievervalsing (keuze van accountingpolicy's, toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels, prognoses, werk van in- en externe accountants ter zake, etc.);</li> <li>c. de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van in- en externe accountants;</li> <li>d. de voorgeschreven financiële informatievervalsing aan de externe toezichthouder.</li> </ul>	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.5	De auditcommissie is het eerste aanspreekpunt van de externe accountant wanneer deze onregelmatigheden constateert in de inhoud van de financiële berichten of in de gevolgde procedures ten behoeve van de financiële verslaggeving.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.6	Het voorzitterschap van de auditcommissie wordt niet vervuld door een voormalig lid van het bestuur van de woningcorporatie.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.7	Van de auditcommissie maakt ten minste een financieel expert deel uit.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.8	De auditcommissie bepaalt of en wanneer de voorzitter, het lid van het bestuur verantwoordelijk voor financiële zaken en/of de externe accountant bij de vergadering van de commissie aanwezig zijn.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.9	De auditcommissie overlegt zo vaak als zij dit noodzakelijk acht, doch ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van leden van het bestuur met de externe accountant.	Patrimonium woonservice past dit toe.

	<b>Selectie- en remuneratiecommissie</b>	
III.5.10	De selectie- en remuneratiecommissie heeft in ieder geval de volgende taken: a. het doen van een voorstel voor selectiecriteria en benoemingsprocedure inzake de leden van de RvC en leden van het bestuur; b. het doen van een voorstel voor een profielschets van de RvC; c. het werven, selecteren en voordragen van leden van de RvC ter benoeming door de RvC; d. het doen van een voorstel aan de RvC betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid; e. het doen van een voorstel inzake de bezoldiging van de individuele leden van het bestuur ter vaststelling door de RvC; f. het opmaken van het remuneratierapport.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.5.11	Het voorzitterschap van de selectie- en remuneratiecommissie wordt niet vervuld door een voormalig lid van het bestuur.	Patrimonium woonservice past dit toe.
	<b>III.6 Tegenstrijdige belangen</b>	
III.6.1	Een lid van de RvC meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang terstond aan de voorzitter en aan de overige leden van de RvC en verschaft daarover alle relevante informatie. De RvC besluit buiten aanwezigheid van betrokken lid of sprake is van een tegenstrijdig belang.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.6.2	Een lid van de RvC neemt niet deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij het lid (potentieel) een tegenstrijdig belang heeft.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.6.3	Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van leden van de RvC spelen behoeven goedkeuring van de RvC. Dergelijke transacties worden gepubliceerd in het jaarverslag met vermelding van het tegenstrijdig belang en toelichting.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.6.4	Het reglement van de RvC bevat regels ten aanzien van de omgang met (potentieel) tegenstrijdige belangen bij leden van het bestuur, leden van de RvC en de externe accountant in relatie tot de woningcorporatie, en voor welke transacties goedkeuring van de RvC nodig is.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.6.5	Een gedelegeerd lid van de RvC is een lid met een bijzondere taak. De delegatie kan niet verder gaan dan de taken die de RvC zelf heeft en omvat niet het besturen van de woningcorporatie. Zij strekt tot intensiever toezicht en advies en meer geregeld overleg met het bestuur. De delegatie is slechts van tijdelijke aard.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.6.6	Het lid van de RvC dat tijdelijk voorziet in het bestuur bij belet en ontstentenis van leden van het bestuur treedt voor deze periode uit de RvC om de bestuurstaak op zich te nemen.	Patrimonium woonservice past dit toe.
	<b>III.7 Bezoldiging Raad van Commissarissen</b>	
Principe	De RvC stelt de bezoldiging van de leden van de RvC vast met inachtneming van de Honoreringscode Commissarissen van de VTW. De bezoldiging van een lid van de RvC is niet afhankelijk van de resultaten van de woningcorporatie. De toelichting op de jaarrekening bevat in ieder geval informatie over de hoogte en de structuur van de bezoldiging van de individuele leden van de RvC.	Patrimonium woonservice past dit toe.
III.7.1	De woningcorporatie verstrekt aan de leden van de RvC geen persoonlijke leningen of garanties.	Patrimonium woonservice past dit toe.



<b>IV</b>	<b>De audit van de financiële verslaggeving en de positie van de interne control functie en van de externe accountant</b>	
<b>IV.1</b>	<b>Financiële verslaggeving</b>	
IV.1.1	Het opstellen en de publicatie van het jaarverslag, de jaarrekening en andere financiële berichten die worden gepubliceerd vergen zorgvuldige interne procedures. De RvC houdt toezicht op het volgen van deze procedures.	Patrimonium woonservice past dit toe.
IV.1.2	De RvC beoordeelt of en hoe de externe accountant wordt betrokken bij de inhoud en publicatie van financiële berichten, anders dan de jaarrekening.	Patrimonium woonservice past dit toe.
IV.1.3	Het bestuur is verantwoordelijk voor het instellen en handhaven van interne procedures die ervoor zorgen dat alle belangrijke financiële informatie bij het bestuur bekend is, zodat de tijdigheid, volledigheid en juistheid van de interne en externe financiële verslaggeving worden gewaarborgd (inclusief deelnemingen). De RvC houdt toezicht op de instelling en handhaving van deze interne procedures.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>IV.2</b>	<b>Rol, benoeming, beloning en beoordeling van het functioneren van de externe accountant</b>	
IV.2.1	De externe accountant kan over zijn verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening worden bevraagd door de RvC.	Patrimonium woonservice past dit toe.
IV.2.2	Het bestuur en de auditcommissie rapporteren jaarlijks afzonderlijk aan de RvC over de ontwikkelingen in de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid (met inbegrip van de wenselijkheid van het verrichten van niet-controlewerkzaamheden voor de woningcorporatie verricht door hetzelfde kantoor). Mede op grond hiervan bepaalt de RvC zijn benoeming van een externe accountant.	Patrimonium woonservice past dit toe.
IV.2.3	De externe accountant wordt benoemd voor een periode van maximaal vier jaar waarbij herbenoeming telkens voor een periode van maximaal vier jaar kan plaatsvinden. Het bestuur en de auditcommissie maken ieder ten minste eenmaal in de vier jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant in de diverse entiteiten en capaciteiten waarin de externe accountant fungeert. De beoordeling wordt besproken in de RvC. De RvC maakt van zijn belangrijkste bevindingen melding in het jaarverslag van de woningcorporatie.	Patrimonium woonservice past dit toe.
IV.2.4	De opdrachtverlening tot en de bezoldiging van het uitvoeren van niet-controlewerkzaamheden door de externe accountant worden, na overleg met het bestuur, goedgekeurd door de RvC.	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>IV.3</b>	<b>Interne controle functie</b>	
IV.3.1	De externe accountant en de auditcommissie worden betrokken bij het opstellen van het werkplan van de interne accountant. Zij nemen ook kennis van de bevindingen van de interne accountant c.q. controller. De RvC beoordeelt of en in hoeverre de externe accountant wordt gevraagd zijn bevindingen ter zake aan de RvC te rapporteren.	Patrimonium woonservice past dit toe.

<b>IV.4</b>	<b>Relatie en communicatie van de externe accountant met de organen van de woningcorporatie</b>	
IV.4.1	<p>Het verslag van de externe accountant ingevolge artikel 2:393 lid 4 BW bevat datgene wat de externe accountant met betrekking tot de controle van de jaarrekening en de daaraan gerelateerde controles onder de aandacht van het bestuur en de RvC wil brengen. Daarbij komen ten minste de volgende onderwerpen aan de orde:</p> <p>A) Met betrekking tot de accountantscontrole:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Informatie over zaken die van belang zijn voor de beoordeling van de onafhankelijkheid van de externe accountant.</li> <li>▪ Informatie over de gang van zaken tijdens de controle als ook de samenwerking met interne accountants en eventueel andere externe accountants, discussiepunten met het bestuur, een overzicht van niet aangepaste correcties, etc.</li> </ul> <p>B) Met betrekking tot de financiële cijfers:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Analyses van ontwikkelingen van het vermogen en resultaat, die niet in te publiceren cijfers voorkomen en die naar de mening van de externe accountant bijdragen aan het inzicht in de financiële positie en resultaten van de woningcorporatie.</li> <li>▪ Commentaar op de verwerking van eenmalige posten, de effecten van schattingen en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen, de keuze van accountingpolities wanneer ook andere keuzes mogelijk waren, alsmede bijzondere effecten als gevolg daarvan.</li> <li>▪ Opmerkingen over de kwaliteit van prognoses en budgetten.</li> </ul> <p>C) Met betrekking tot de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen (inclusief betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking) en de kwaliteit van de interne informatievoorziening:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Verbeterpunten, geconstateerde leemten en kwaliteitsbeoordelingen.</li> <li>▪ Opmerkingen over bedreigingen en risico's voor de woningcorporatie en de wijze waarop daarover in te publiceren gegevens gerapporteerd dient te worden.</li> <li>▪ Naleving van statuten, instructies, regelgeving, vereisten van externe toezichthouders, etc.</li> </ul>	Patrimonium woonservice past dit toe.
<b>V</b>	<b>Maatschappelijke verantwoording en beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden</b>	
<b>V.1</b>	<b>Belanghebbenden bij visie, beleid, missie en doelstellingen</b>	
V.1.1	Het bestuur betreft de in zijn ogen relevante belanghebbenden bij het beleid en onderzoekt periodiek of zij nog wel met de meest relevante belanghebbenden in gesprek is.	Patrimonium woonservice past dit toe.
V.1.2	Het bestuur maakt in zijn verantwoording zichtbaar met wie en hoe de belanghebbendendialoog is gevoerd en tot welke aanpassingen in het beleid de dialoog aanleiding heeft gegeven.	Patrimonium woonservice past dit toe.
V.1.3	Het bestuur verantwoordt zich hierover aan de RvC.	Patrimonium woonservice past dit toe.

V.2	Visitatie	
Principe	De woningcorporatie laat zich eens per vier jaar visiteren.	Patrimonium woonservice past dit toe.
V.2.1	Visitatie heeft betrekking op het volkshuisvestelijk en maatschappelijk presteren, op de wijze waarop belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld invloed uit te oefenen op het beleid en op de kwaliteit van de governance.	Patrimonium woonservice past dit toe.
V.2.2	Het visitatierapport, alsmede het standpunt terzake van bestuur en RvC, worden op de website van de woningcorporatie geplaatst.	Patrimonium woonservice past dit toe.
V.2.3	Het visitatierapport wordt besproken in het overleg met belanghebbenden op basis van het standpunt van bestuur en de RvC.	Patrimonium woonservice past dit toe.